

A-I/4/1261/ 19

प्रथमसत्रार्द्धम्
चतुर्थपत्रम्
सिद्धान्तज्यौतिषम्

समयः घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्कः 80

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(15×2=30)

1. का नियतस्थितरेखा ?

उ०

2. दीर्घवृत्ते कस्य मानं रूपाल्पं भवति ?

अथवा

समानसम्बन्धद्योतकचिह्नं किम् ?

उ०

3. दीर्घवृत्तं कैः उदाहृतम् ?

अथवा

दीर्घवृत्तस्य नाभिप्रमाणं लिखत ।

उ०

4. का अक्षरेखा ?

अथवा

नियतबिन्दु-अक्षरेखयोः अन्तरस्य संज्ञा का ?

उ०

5. "भुज - प" कस्य मानमस्ति ?

उ०

6. "तत्क्षेत्रगुणप्रसिद्धै" इत्यस्य कोऽर्थः ?

अथवा

यदि $इ = 0$ तदा लघुव्यासमानं किम् ?

उ०

7. दीर्घवृत्ते सर्वदा स्थिरसंख्याद्योतकः वर्णः कः ?

अथवा

"भुज \times इ" कस्य मानं भवति ?

उ०

8. $भु^2 \cdot इ^2 - (भु-प)^2 =$ कस्य मानमस्ति ?

उ०

9. लघुभुजस्य मानं किम् ?

उ०

10. दीर्घवृत्ते बृहद्भुजस्य मानं किम् ?

उ०

11. बृहद्भुजः - लघुभुजः = किं मानम् ?

उ०

12. बृहद्वायस्य सूत्रं किम् ?

उ०

.....

.....

13. "नाभिमूलान्तरं द्विघ्नम्" इत्यस्य कोऽर्थः ?

उ०

.....

.....

14. बृहद्वायसाद्भुजकोटिनिष्पत्तिवर्गयोः । अन्तरेण हतान्मूलं कोटिमानं प्रजायते ॥
इत्यस्य सूत्रं किम् ?

उ०

.....

.....

15. "क" कस्य संज्ञा अस्ति ?

उ०

.....

.....

व. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(5×6=30)

16. दीर्घवृत्तलक्षणं सचित्रं प्रतिपादयत ।

अथवा

दीर्घवृत्ते भुजकोटिलक्षणं सचित्रं प्रतिपादयत ।

उ०

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

17. समानसम्बन्धभुजाहतिस्तथा.....कोटिमानं किल दीर्घवृत्ते ॥ इति श्लोकं स्पष्टयत ।

अथवा

30 दीर्घवृत्ते यदि लघुव्यासः एव अक्षरेखा भवेत्तदा कोटिमानं लिखत ।

18. बृहदव्यासादंजे वृत्ते.....कोटिमिति भवेत् ॥ इत्यस्य श्लोकस्य व्याख्यां लिखत ।

अथवा

दीर्घवृत्तस्य वृत्तिस्थविन्दुतो, ये नाभिगते रेखिके स्तः। तदा तयोः योगः बृहदव्याससमा भवतीति सचित्रं प्रतिपादयत ।

३०

19. मश्लोकं सचित्रञ्च दीर्घवृत्तस्य नाभिकेन्द्रान्तरमानं साधयत ।

३०

20. फ = $\frac{प}{1 + इ}$ ॥ इति सूत्रं साधयत।

उ०

म. द्वी प्रश्नी समाधेयी ।

(2-10-20)

21. 2 व. - 1-82 ॥ इति बृहद्व्यासस्य सूत्रं साधयत ।

अथवा

दीर्घवृत्तबहिः स्यान्तः स्या.....दीर्घात्कोटिमानमिह स्फुटम् ॥ इत्यस्य श्लोकस्य व्याख्यां संचित्रं
स्पष्टयत ।

30

P.T.O

(9)

A-1/4/1261/ 19/ 10/ 20